

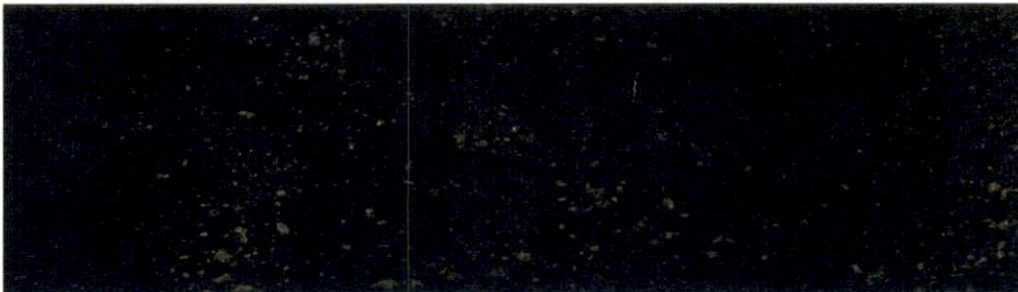
AÐALSKIPULAG GRINDAVÍKUR 2018-2032

Breyting á aðalskipulagi

- Aðgengi og þjónusta vegna eldsumbrota við Fagradalsfjall
- Sæstrengur og athafnarsvæði í Hraunsvík

16.03.2022

 Skipulagsstofnun

Mótt.: 20 maí 2022

Mátnr.

202106010

Samþykktir

Aðalskipulagsbreyting þessi sem auglýst hefur verið samkvæmt 36. gr. skipulagslaga nr. 123/2010, m. s. br., var samþykkt af bæjarstjórn Grindavíkurbæjar þann 29. mars 2022

 Bæjarstjórn
í Grindavík
Fannar Jónsson

Aðalskipulagsbreytingin var staðfest af Skipulagsstofnun þann 23. maí 2022

Ólafur Jónsson

SKIPULAGSFERLI

Að lokinni forkynningu var aðalskipulagsbreytingin auglýst frá 2. desember 2021 með athugasemdafresti til 14. janúar 2022.

Skipulagsgögn

Greinargerð ásamt skipulagsupprætti.

EFNISYFIRLIT

1	INNGANGUR	5
1.1	Skipulagsgögn	6
2	FORSENDUR OG STADHÆTTIR	6
2.1	Fyrirliggjandi stefnumörkun	8
2.1.1	Landsskipulagsstefna 2015-2026	8
2.1.2	Aðalskipulag Grindavíkur 2018-2023	9
2.1.3	Reykjanes jarðvangur – Reykjanes Geopark	12
2.1.4	Fornminjar	12
2.1.5	Skilti	12
2.1.6	Deiliskipulag	12
3	BREYTING Á AÐALSKIPULAGI	12
3.1	Breytingar á upprætti aðalskipulags	13
3.2	Breytingar í greinargerð:	14
3.2.1	Verslunar- og þjónustusvæði (kafli 2.2.2)	14
3.2.2	Afbreytingar- og ferðamannasvæði (kafli 2.2.8)	15
3.2.3	Athafnarsvæði (kafli 2.2.4)	15
3.2.4	Samgöngur (kafli 2.3.)	15
3.2.5	Náttúruvá (Kafli 2.5.2)	15
4	UMHVERFISSKÝRSLA	16
4.1	Fagradalsfjall	16
4.1.1	VP12	17
4.1.2	VP11	18
4.2	Hraunsvík	19
5	MÁLMEÐFERÐ OG UMSAGNARAÐILAR	20
5.1	Skipulags og matslýsing	20
5.2	Umsagnaraðilar aðalskipulagsbreytingar	20

EFLA UPPLÝSINGAR

SKJALALYKILL	DAGS		HÖFUNDUR	RÝNT
2476-055-02-GRG-001-V01	18-08-2021	Tillaga	MMR/AB	ÁJ/EDÞ/IS
2476-055-02-GRG-001-V02	28-09-2021	Auglýst tillaga	MMR/AB	JÁ/EDÞ/IS
2476-055-02-GRG-001-V03	16-03-2021	Til staðfestingar	MMR/AB/HRB	ST

1 INNGANGUR

Grindarvíkurbær vinnur að breytingu á Aðalskipulagi Grindavíkur 2018-2032 skv. 1. mgr. 36. gr. skipulagslaga nr. 123/2010. Skilgreindar eru framkvæmdir sem fyrirhugaðar eru í landi Hrauns og Ísólfskála, til að bæta aðgengi og þjónustu að gosstöðvunum í Geldingadölum og breytingu í landi Hraunsvíkur fyrir aðkomu sæstrengs og athafnarsvæði fyrir aðstöðuhús og varaafstöð.

Að lokinni kynningu skv. 2. mgr. 30 gr. skipulagslaga var gönguleið B bætt inn og afmörkuð á uppdrátt. Eftir auglýsingu skipulagstillögunnar voru eftirfarandi breytingar gerðar á uppdrætti:

- Útivistastígur inn Meradali verður reiðleið.
- Útivistastígur frá Bjalla inn að Nátthaga verður göngu- og hjólaleið.
- Útivistastígar vestan Fagradals- og Borgarfjalls verða göngu- og hjólaleiðir.
- Ekki er lengur gerð tillaga að útivistarstíg upp Einihlíðar.

Auglýst tillaga bar þess víða merki að eldgos var enn í gangi í Geldingadölum þegar texti tillögu var skrifaður. Textinn hefur nú verið uppfærður í ljósi þess að gosinu er lokið, auk minni lagfæringa á texta. Þá hefur listi í upphafi 3. kafla með umfjöllun yfir þær breytingar sem gerðar eru á aðalskipulagi verið uppfærður.

Fagradalsfjall

Stefna sveitarfélagsins er að efla ferðaþjónustu og má víða finna ferðaþjónustu innan Grindavíkur en þó aðallega innan þéttbýlis og síðan vestan megin við Grindavíkurveg og í Bláa Lónið. Svæðið austan Grindavíkurvegar sem að stórum hluta fellur undir Reykjanesfólksvang hefur fjölmarga áhugaverða ferðamannastaði en þó skortir töluvert á þjónustu fyrir þá fjölmörgu ferðamenn sem sækja þessa staði. Frá Grindavík til Þorlákshafnar eru u.þ.b. 60 km og er hvergi við megin leiðina, Suðurstrandarveg, að finna þjónustu yfir allt árið en finna má þjónustu yfir sumarið í Selvogi í Ölfus. Aðalskipulagsbreytingin er því í samræmi við stefnu um að efla ferðaþjónustu.

Vegna eldsumbrota hefur svæðinu nú þegar verið raskað talsvert, m.a. með gerð varnargarða, til að reyna að beina hraunrennsli ákveðnar leiðir til að lágmarka tjón á mannvirkjum og vegna mikillar umferðar ferðafólks inn á svæðið. Þessi mikla umferð fólks og ökutækja kallar á uppbyggingu innviða s.s. bílastæða, salernisaðstöðu, þjónustubyggingar auk nauðsynlegra mannvirkja fyrir eftirlitsaðila til að tryggja sem best öryggi gesta á svæðinu.

Einnig vill sveitarfélagið hugsa til framtíðar og setja stefnu um uppbyggingu á svæðinu þar sem gert er ráð fyrir að á svæðinu verði til framtíðar umferð ferðafólks til að skoða gossvæðið. Það hefur reynt vel á svæðinu sem og öðrum fjölsóttum ferðamannastöðum í Grindavík að stýra umferð fólks með gerð vandaðra bílastæða og göngu- og hjólastíga.

Í tillögu að breytingu á aðalskipulagi var gerð grein fyrir mögulegum varnaraðgerðum, en nú þegar gosinu er lokið hefur þeim varnaraðgerðum sem þá voru áformaðar verið frestað. Áfram þarf að gera ráð fyrir að grípa þurfi til bráðaáðgerða vegna náttúruvár með mjög skömmum fyrirvara ef gos hefst á ný og gerir tillagan ráð fyrir því. Slíkar framkvæmdir þarf að vinna í sem bestu samráði

skipulagsyfirvalda, Almanna- og Umhverfisstofnunar og frágangur við varnarmannvirki þarf að vera vandaður eftir því sem kostur er.

Hraunsvík

Gert er ráð fyrir að sæstrengur komi á land í Hraunsvík og verði tengdur stofnkerfi landsins. Gerð er grein fyrir mannvirkjabelti fyrir lagnir í jörðu á land í Hraunsvík og meðfram Suðurstrandavegi. Markmiðið með breytingunni er að tryggja örugga aðkomu sæstrengs og að tryggja sem best fjarskiptasamband milli Norður-Ameríku, Evrópu og Íslands. Áfram er gert ráð fyrir landtöku sæstrengs í Mölvík skv. gildandi aðalskipulagi.

1.1 Skipulagsgögn

Gerð er breyting á greinargerð og skipulagsupprætti.

2 FORSENDUR OG STAÐHÆTTIR

Fagradalsfjall

Þann 19. mars 2021 hófst eldgos í Fagradalsfjalli, sem varð strax mikið aðdráttarafli fyrir ferðafólk, m.a. vegna þess hve aðgengilegt svæðið er og vegna þess að gosið var fremur lítið. Vegna þessa hefur landeigendafélag Hrauns og landeigendafélag Ísólfskála ásamt sveitarfélaginu ráðgert að gera úrbætur á aðgengi að gosstöðvunum í öryggisskyni og vegna umhverfissjónarmiða. Í september 2021 hætti að gjósa og í desember 2021 var gosinu formlega talið lokið.

Gosslóðin mun áfram vera aðdráttarafli, þar sem nýtt hraun dregur að sér ferðafólk og því þarf að halda úti aðstöðu og þjónustu fyrir gesti til lengri tíma. Tölur um fjölda ferðamanna sem sækja svæðið hafa sýnt að þó svo að gosinu sé lokið vilja margir skoða nýja hraunið og gosgígana. Í lok febrúar 2022 sýnir mælaborð ferðabjónustunnar að um 1000 manns heimsækja gossvæðið í viku hverri í miklu vetrarríki. Líklegt er að áhugi á ferðum á svæðið aukist þegar vorar, en alls hafa um 362.000 heimsótt gosslóðina frá upphafi goss til loka febrúar 2022.

Vilji sveitarfélagsins og landeigenda er að efla þjónustu við ferðamenn, á svæðinu, til lengri tíma, m.a. með uppbyggingu göngu- og hjólaleiða, bílastæða, þjónustuhúss, salerna, veitinga og hafa möguleikann á uppbyggingu vandaðrar gistiaðstöðu. Uppbyggingin mun auka öryggi og auðvelda að stýra umgengni um landið og vernda betur lítt raskað land fyrir ágangi ferðafólks.

Svæðið sem skipulagsáætlunin nær til er skilgreint á mynd 2. Svæðið tilheyrir jörðunum Hrauni og Ísólfskála.

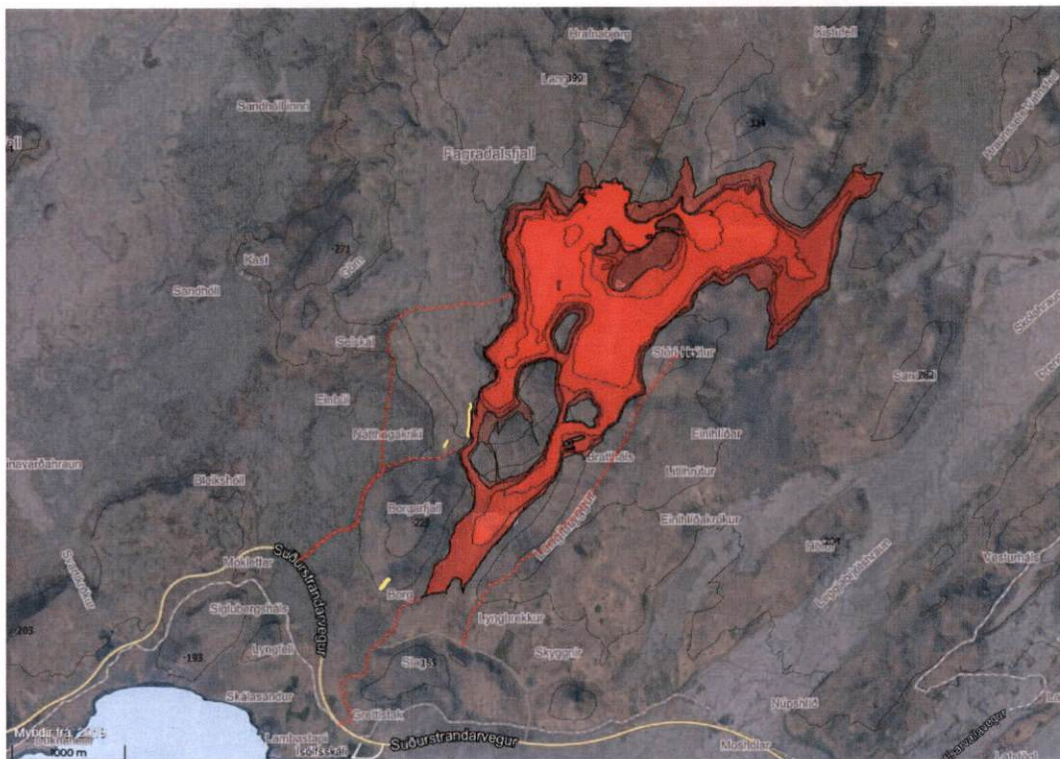
Skipulagssvæðið liggur að mestu á hraunum og móbergsfjöllum. Hluti svæðisins er á forsögulegu hrauni sem kallast einnig eldhraun á nútíma og má finna inni á kortasjá Náttúrufræðistofnunar Íslands. Um svæðið lágu slóðar og gönguleiðir oft gamlar smalaleiðir. Gróður er fremur rýr, hraungróður s.s. moshraunavist (L6.3), hraungambravist (L5.3), lynghraunavist (L6.4) ásamt eyðimelavist (L1.1) grasmóavist (L10.4), ljónslappaskriðuvist (L3.3) og eyðihraunavist (L.6.1) eru algengar á svæðinu.

Fagradalsfjall má, skv. Kristjáni Sæmundssyni og Magnúsi Sigurgeirssyni (Vísindavefurinn, mars. 2015) nefna sem eitt af eldstöðvakerfum á Reykjanesi og telja þeir að ekki hafi gosið í því kerfi síðustu 3.500 árin. Fram kemur á vef jarðvísindastofnunar Háskóla Íslands (18.08.2021) að:

„Gosið í Fagradalsfjalli er um margt frábrugðið þeim gosum sem við höfum orðið vitni að undanfarna áratugi. Flest gosin hafa átt upptök í kvikuhólfum undir megineldstöðvum þar sem þrýstingur í hólfinu og stærð þess virðist ráða mestu um stærð og lengd goss. Í Fagradalsfjalli er hinsvegar svo að sjá að aðstremisæðin og eiginleikar hennar ráði mestu um kvikuflæðið. Rásin sem opnaðist var tiltölulega þröng og löng (nær niður á ~17 km dýpi) og flutningsgetan takmörkuð. .... Engin leið er að spá fyrir um goslok út frá hegðun gossins hingað til“.

Á meðfylgjandi korti af map.is er hægt að sjá stærð hraunsins að loknu gosi, megingönguleiðir sem vísað var á þegar gosið var í gangi, skrástrikað varúðarsvæði og varnargarða sem gerðir voru og standa enn, merкта með gulu.

MYND 1. Yfirlitsmynd sem sýnir hraunflæði eftir jarðelda á Reykjanesi (Map.is, febrúar 2022) og ofan á myndina hafa verið settar gular línur sem sýna þá varnargarða sem gerðir voru og standa enn. ©Loftmyndir ehf.

Stefnt er að uppbyggingu verslunar- og þjónustusvæða við svokallað Kast og í Borgarhrauni við núverandi aðkomu inn á svæðið. Einnig á að festa í sessi afþreyingar- og ferðamannasvæði við Stóra Leirdal. Gert verður deiliskipulag fyrir þá staði sem byggðir verða upp. Gert er ráð fyrir að bora eftir vatni og setja upp fullnægjandi salernisaðstöðu og leggja rafstreng og ljóðsleiðara að þjónustusvæðum.

Skipulagslýsing vegna breytingarinnar var kynnt í júní 2021, sbr. kafla 5.1, þar sem gert var ráð fyrir nýjum verslunar- og þjónustusvæðum við Suðurstrandarveg og/eða í Nátthagakrika. Vegna framvindu eldgossins er aðalskipulagsbreytingin að nokkru frábrugðin skipulagslýsingu, m.a. er hætt við uppbyggingu í Nátthagakrika en gert ráð fyrir uppbyggingu við Kast þess í stað. Þá er gert ráð fyrir afþreyingar- og ferðamannasvæði í landi Ísólfskála, auk þess sem sýndar eru mögulegar varnaraðgerðir og öryggisleiðir til skýringar. Með þessu móti telur sveitarfélagið að betur sé horft til framtíðar og innviðir svæðisins styrktir bæði til að tryggja öryggi og til að gæta að umhverfismálum.

Hraunsvík

Breytingin í Hraunsvík og meðfram Suðurstrandavegi er á svæði, sem skilgreint er sem óbyggt svæði í aðalskipulagi. Á óbygðum svæðum er ekki gert ráð fyrir mannvirkjagerð utan þess að göngu-, hjóla-, reið- og útivistarstigjar eru skipulagðir og eftir atvikum stakar framkvæmdir. Svæðið sem breytingin nær til er skilgreint á mynd 2.

Í Hraunsvík er hraunlag með mesta magni gabbróhnyðlinga sem þekktist á Íslandi. Ríkulegt fuglalíf er á svæðinu. Svæðið er notað til útivistar og verður einn af áfangastöðum gesta Reykjanes Geopark. Svæðið nær yfir fjöruna í Hraunsvík frá Hrauni að Lambastapa. Það nær yfir kríuvarp á Hraunssandi vestan Hrólfsvíkur og suðurhluta Festarfjalls. Þar er að finna fjölbreytt sjávarlíf og staðurinn er vinsæll skoðunarstaður náttúruunnenda. Hraunsvík er hverfisvernduð og er á C-hluta náttúruminjaskrár.

2.1 Fyrirliggjandi stefnumörkun

2.1.1 Landsskipulagsstefna 2015-2026

Landsskipulagsstefna er unnin á grundvelli skipulagslaga nr. 123/2010. Samkvæmt 4. mgr. 10. gr. sömu laga skulu sveitarfélög taka mið af landsskipulagsstefnu við gerð skipulagsáætlana eða breytinga á þeim.

Í gildandi landsskipulagsstefnu kemur fram eftirfarandi markmið um skipulag:

Kafli 2.4.1 Við skipulagsgerð sveitarfélaga verði leitast við að greina sérstöðu, styrkleika og staðaranda viðkomandi svæðis með tilliti til tækifæra í ferðaþjónustu. Skipulagsákvæðanir um ferðaþjónustu taki mið af náttúruverndarsjónarmiðum og kortlagningu á auðlindum ferðaþjónustunnar og miði jafnframt að því að uppbygging ferðaþjónustu nýtist jafnt íbúum á svæðinu og ferðamönnum.

Kafli 2.8.1 Við skipulagsgerð sveitarfélaga verði tekið tillit til þeirrar hættu sem stafar af náttúruvá, svo sem snjóflóðum, skriðuföllum, vatnsflóðum, eldgosum, jökulhlaupum og jarðskjálftum.

Kafli 3.3.2 Við skipulagsgerð sveitarfélaga verði stuðlað að heilnæmi umhverfis með viðeigandi ráðstöfunum varðandi vatnsvernd, vatnsveitu, fráveitu, úrgangsméðhöndlun hljóðvist og loftgæði.

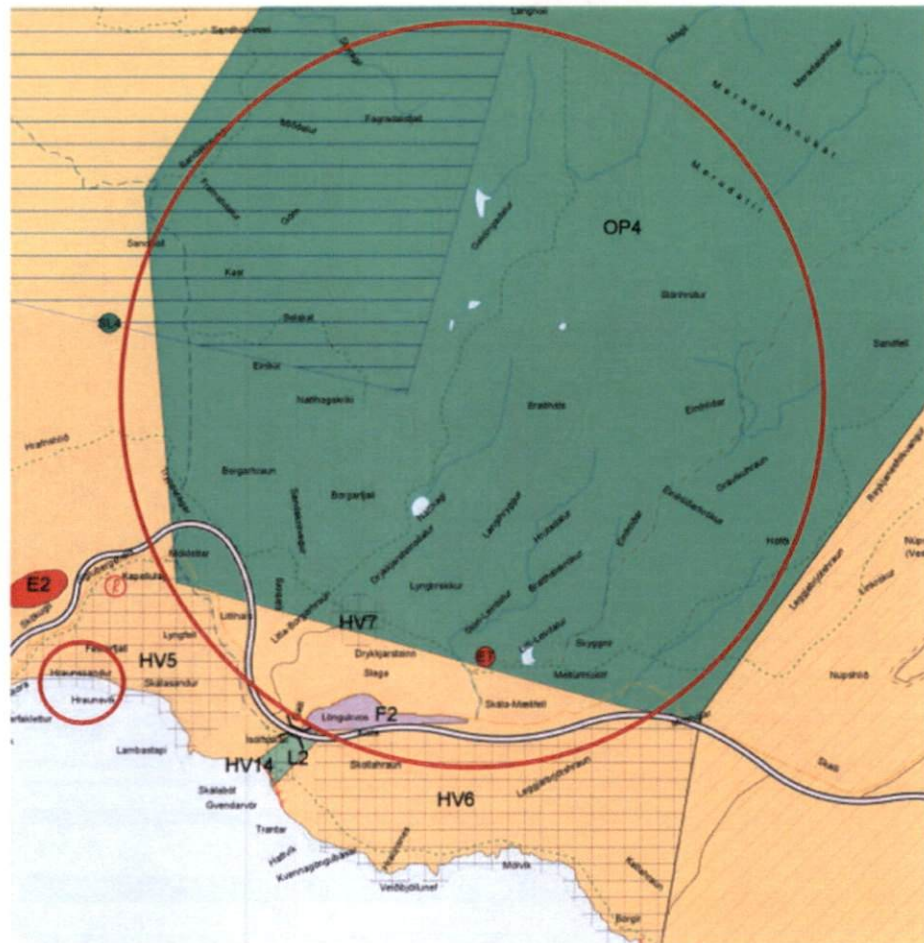
Kafli 2.7.1 Skipulagsákvæðanir um fjarskiptamannvirki geri kleift að byggja upp traust fjarskiptakerfi en taki jafnframt tillit til áhrifa á náttúru og landslag.

Breytt aðalskipulag er í samræmi við landsskipulagsstefnu.

2.1.2 Aðalskipulag Grindavíkur 2018-2023

Aðalskipulag Grindavíkur 2018-2032 var samþykkt í desember 2020. Skipulagssvæðið er að mestu leyti á opnu svæði (OP4) en einnig á óbyggðu svæði (ÓB).

MYND 2. Hluti gildandi aðalskipulags. Svæðin sem breytingarnar ná til eru rauðmerkt.

Á svæðinu eru margir slóðar og í gildandi aðalskipulagi er hluti þessara slóða skilgreindur sem útivistarstígar, göngu- og hjólastígar, reiðleiðir og þjóðleið, sjá skýringarmynd.

MYND 3. Skýringarmynd slóða úr gildandi aðalskipulagi.

Opin svæði

Opin svæði nýtast til útivistar með almennri aðstöðu svo sem stígum og áningarstöðum auk þjónustu sem veitt er á forsendum útivistar.

Í kafla 2.4.2 Opin svæði (OP) í aðalskipulagi Grindavíkur, töflu 22 er eftirfarandi lýsing á svæði OP4:

NR.	HEITI	STÆRD	LÝSING OG SÉRSKILMÁLAR
OP4	Fagradalsfjall og umhverfi	Óskilgreind	Fagradalsfjall og umhverfi, vestur af Reykjanesfólksvangi. Innan svæðis og í jaðri þess eru afmarkaðir nokkrir skógræktarreitir, ætlaðir til útivistar. Svæðið er á náttúruminjaskrá sjá kafla 2.5.1.

Óbyggð svæði

Á óbyggðum svæðum er ekki gert ráð fyrir mannvirkjagerð en útivistarstígar eru skipulagðir og eftir atvikum heimilaðar stakar framkvæmdir.

Vatnsvernd

Hluti svæðis er skilgreint sem fjarsvæði vatnsverndar. Á fjarsvæðum vatnsbóla skal nýting vera í samræmi við skipulagsáætlanir og starfsemi sem getur haft mengun í för með sér er óheimil. Verndar-ákvæði fjarsvæða eru þessi skv. 13. gr. laga um varnir gegn mengun vatns nr. 796/1999, sjá breytingu nr. 533/2001: „þar sem vitað er um sprungur eða misgengi skal gæta fyllstu varúðar í meðferð efna sem talin eru upp undir grannsvæði vatnsbóla (Hér er m.a. átt við olíu, bensín og skyld efni, salt, eiturefni til útrýmingar á skordýrum eða gróðri og önnur efni sem mengað geta grunnvatn, auk efna sem sérstaklega eru tilgreind í reglugerð um neysluvatn). Stærri geymslur fyrir slík efni eru bannaðar á svæðinu. Heilbrigðisnefnd getur gefið út frekari fyrirmæli varðandi umferð á þessu svæði, svo og um byggingu sumarhúsa og annarra mannvirkja“.

Stígar

Innan skipulagsvæðisins sem breytingum tekur eru tvær gerðir stíga. Í kafla um stígakerfi eru mismunandi stígum gerð skil í töflu 18.

NR.	LÝSING OG SÉRSKILMÁLAR
Þjóðleiðir (náttúrustígar)	Stikaðar leiðir, halda sem mest náttúrulegu yfirbragði en verða eftir atvikum lagfærðar t.d. malarbornar á viðkvæmum stöðum og sprungur brúaðar ef þurfa þykir. Ekki ætlað vélknúinni umferð. Hluti þessa kerfis er Reykjavegur, liggur frá Reykjanesvita um Bláa Lónið, Vigdísarvelli, Kleifarvatn og til austurs á Þingvelli. Þar sem gömlu þjóðleiðirnar eru mikil menningarverðmæti er lögð áhersla á að hestamenn fari um þær með gát og ekki í stórum hópum. Rekstur lausra hrossa er ekki leyður, svo þessar fornu leiðir spillist ekki.
Útivistarstígar	Útivistarstígar eru stígar sem nýtast fyrir allt í senn; reiðmenn, vélhjól, reiðhjól og gangandi. Samnýting stíganna krefst tillitssemi af öllum þeim sem um þá fara. Útivistarstígar eru einnig skilgreindir sem vegir í náttúru Íslands en með takmörkunum um að þar geti aðeins minni vélknúin ökutæki farið um. Einnig eru sértakmarkanir á tilteknum stígum. Útivistarstígar sem liggur í vegstæði gamla Suðurstrandarvegarins er hægt að nýta fyrir viðbragðsaðila ef náttúruvæðing að sbr. skrá um vegi í náttúru Íslands.

Hverfisvernd

Svæðið upp af Hraunsvík nýtur hverfisverndar vegna hraunmyndana sem þar má finna.

TAFLA 28. Hverfisvernd innan Grindavíkur.

NR.	SVÆÐI – LÝSING	LÝSING OG SÉRSKILMÁLAR
HV5	Hraunsvík – Festarfjall	Svæðið er hluti af tillögum Umhverfisstofnunar vegna náttúruverndaráætlunar 2004-2008, sjá kafla 2.5.1, og er um 225 ha. Í Hraunsvík er hraunlag með mesta magni gabbróhnyðlinga sem þekktist á Íslandi. Festin í Festarfjalli er berggangur sem gengur upp í gegnum móbergið og tengist hraunlagi ofar. Ríkulegt fuglalíf er í Hraunsvík og í fjallinu. Svæðið er notað til útivistar og verður einn af áfangastöðum gesta Eldfjallagarðs. Framkvæmdir við stíga og merkingar vegna umhverfisfræðslu eru leyfilegar á svæðinu.

Í kafla 2.3.3 Veitur, segir í undirkafla um fjarskipti að gert sé ráð fyrir landtöku ljósleiðarasæstrengs frá Evrópu og Ameríku í Mölvík og tengingu hans við ljósleiðaranet á landi.

Önnur náttúruvernd (ÖN)

Hraunsvík er á C-hluta náttúruminjaskrár, þ.e. á skrá yfir náttúruminjar sem ástæða þykir til að friðlýsa eða friða.

TAFLA 26. Yfirlit yfir svæði innan Grindavíkur sem eru á náttúruminjaskrá.

NR.	NR. UST	HEITI	LÝSING Á SVÆÐI OG VERNDARGILDI
ÖN3	103	Hraunsvík og Festarfjall	Svæðið nær yfir fjöruna í Hraunsvík frá Hrauni að Lambastapa. Það nær yfir kriuvarp á Hraunssandi vestan Hrólfsvíkur og suðurhluta Festarfjalls. Svæðið þykir sérstakt vegna sjávarhamra og brimsorfinnar eldstöðvar, Festarfjalls. Þar er að finna fjölbreytt sjávarlíf og staðurinn er vinsæll skoðunarstaður náttúruunnenda. Á strandsvæðinu milli Hraunsvíkur og Festarfjalls, austan Grindavíkur, er í aðalskipulaginu skilgreint minjasvæði á tünnum bæjarins Hrauns. Það svæði er jafnframt skilgreint sem landbúnaðarsvæði og er þar um óbreytta landnotkun að ræða. Hverfisvernd er á svæðinu skv. kafla 2.5.3.

2.1.3 Reykjanes jarðvangur – Reykjanes Geopark

Hluti af auðlindastefnu Grindavíkur er skipulag jarðvangs (e. Geopark) á Reykjanesi, í samvinnu við önnur sveitarfélög. UNESCO Menningarmálastofnun Sameinuðu þjóðanna viðurkenndi Reykjanes sem UNESCO Global Geopark árið 2015. Jarðvangurinn nær yfir allt land sveitafélaganna Grindarvíkurbæjar, Reykjanesbæjar, Voga og Suðurnesjabæjar. Jarðvangurinn er samstarfsvettvangur sem byggir á því að nýta sérstöðu jarðfræði svæðisins.

Jarðvangurinn þarfnast uppbyggingar vega og stíga, leiðbeininga, les- og myndefnis og merkinga. Byggja þarf upp og styrkja þema- og hringleiðir þar sem menn aka, hjóla eða ganga fyrir fram gefnar leiðir og skoða fyrirbæri undir beinni leiðsögn eða sjálfleiðsögn.

2.1.4 Fornminjar

Unnið hefur verið að skráningu fornminja á svæðinu og á vefsíðu Minjastofnunar er birt staðsetning allra skráðra minja á svæðinu. Taka ber tillit til fornminja þegar framkvæmdarleyfi verður veitt og við gerð deiliskipulags. Minjar skulu merktar inn á deiliskipulagsupprátt.

Ef fram koma áður óþekktar fornleifar á framkvæmdartíma, sbr. 24. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012, verður þegar haft samband við Minjastofnun Íslands og framkvæmd stöðvud uns fengin er ákvörðun Minjastofnunar um hvort halda megi áfram og með hvaða skilmálum.

2.1.5 Skilti

Samræmt skiltakerfi hefur verið tekið í notkun hér á landi og er markmið þess að samræma merkingar ferðamannastaða og bæta upplifun ferðamanna. Við frekara skipulag á svæðinu skal horft til þess kerfis sem ber heitið Vegrún.

2.1.6 Deiliskipulag

Ekkert deiliskipulag er til af svæðinu. Í nýju deiliskipulagi verður gerð grein fyrir fyrirhuguðum framkvæmdum á þjónustusvæðum, settir fram skilmálar um landnotkun, byggingar og vernd náttúru- og menningarminja og gerð grein fyrir aðkomu inn á svæðið. Þá skal gerð grein fyrir öryggi gesta, s.s. varðandið gangandi umferð yfir Suðurstrandarveg og um gossvæðið.

3 BREYTING Á AÐALSKIPULAGI

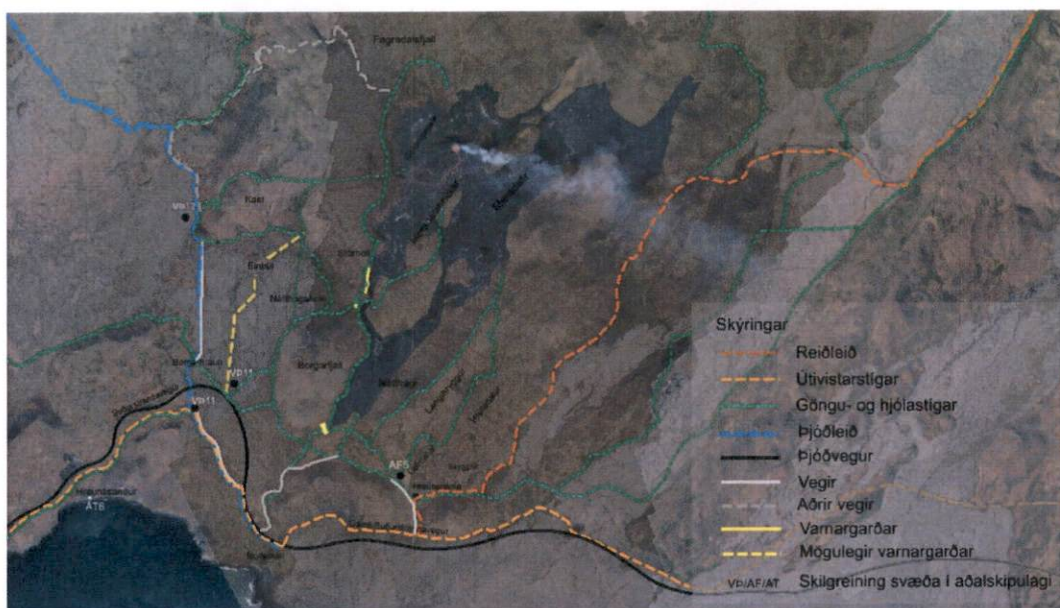
Yfirlit yfir breytingar á aðalskipulagi.

- Ný svæði fyrir verslun og þjónustu við Suðurstrandaveg við Borgarhraun (VP11) og Móakletta (VP11), og við Kast (VP12), ásamt veltengingum.
- Heimild fyrir sæstreng og athafnasvæði (AT6) fyrir tengdar byggingar í Hraunsvík.
- Nýtt afþreyingar- og ferðamannasvæði (AF5) fyrir bílstæði og þjónustubyggingar við Stóra-Leirdal ásamt vegi að svæðinu.

- Í kafla um samgöngur er sett viðbót um umferðaröryggi við gönguþverun á Suðurstrandavegi við Móakletta.
- Nýjar gönguleiðir að nýrunnu hrauninu.
- Heimild til að gera varnargarða til að verja svæði fyrir hraunrennsli ef hætta steðjar að, er sett í greinargerð en þar sem staðsetning þeirra er óviss eru ekki settir inn á skipulagsupprátt.

Til skýringar er hér birt kort sem sýnir reiðleið, stíga, þjóðleiðir, vegi og aðra vegi. Inn á kortið eru einnig settir varnargarðar sem búið er að gera til að varnar hraunrennsli og lega á varnargarði sem til tals kom að leggja á meðan gos var í gangi, en ekki varð af.

MYND 4. Skýringarmynd af svæðinu. Kortið sýnir allar leiðir og að auki eru sýndir varnargarðar sem gerðir voru á meðan gosið stóð yfir og standa, auk varnargarðs sem var til skoðunar að gera á meðan gosið var í gangi, en ekkert varð af því.

3.1 Breytingar á uppdrætti aðalskipulags

Kaflanúmer í sviga vísa til kafla í greinargerð gildandi aðalskipulags.

Vegir og útivistarstígar (kafla 2.3.1)

Ný veltenging sett inn frá Suðurstrandarvegi, inn í Leirdal að nýju afþreyingar- og ferðamannasvæði (AF5). Ný veltenging af Suðurstrandarvegi inn á gamla þjóðveginn verður nýtt sem aðkoma að nýju afþreyingar- og ferðamannasvæði norðan við veg (VP11). Nýr vegur inn í Borgarhraun sunnan við veg (VP11) og þaðan til vesturs inn á gamla þjóðleið sem verður gerð að vegi inn að Kasti (VP12).

Nýr vegur frá Kasti inn að Fagradalsfjalli.

Göngu- og hjólréiðaleiðir á svæðinu breytast, sumar falla niður vegna hraunrennslis og nýjar eru settar inn.

Verslunar- og þjónustusvæði (kafla 2.2.2)

Bætt er inn tveimur nýjum verslunar- og þjónustusvæðum Vp11 og Vp12 og sýnd aðkoma að þeim.

Afþreyingar- og ferðamannsvæði (kafli 2.2.8)

Bætt er inn nýju afþreyingar- og ferðamannsvæði í Stóra Leirdal AF5, ásamt aðkomu að því frá Suðurstrandarvegi.

Athafnarsvæði (kafli 2.2.4)

Bætt er við nýju athafnarsvæði AT6.

3.2 Breytingar í greinargerð:

3.2.1 Verslunar- og þjónustusvæði (kafli 2.2.2)

Í kafla um verslunar- og þjónustusvæði bætast við þrjú svæði í töflu 4, bls. 10.

NR.	HEITI	STÆRÐ	LÝSING OG SÉRSKILMÁLAR
Vp11	Borgarhraun og Móaklettur	<7 ha	<p>Byggingar skulu hannaðar til að falla vel að landi og lita- og efnisval skal vera samræmt. Heimild er innan svæðisins að bora eftir vatni m.a. til að sjá svæðinu fyrir neysluvatni. Gera skal grein fyrir umfangi starfseminnar í deiliskipulagi þ.m.t. fyrirkomulagi og útfærslu fráveitu og mengunarvarna. Fyrst um sinn verður gert ráð fyrir salernum þar sem úrgangur er fluttur í viðurkennda losun, þurrsalernum eða öðru því fyrirkomulagi sem fullnægir heilbrigðiskröfum, þar til möguleiki verður á vatnsöflun á svæðinu og gerð fullnægjandi hreinsivirkis ef þess verður krafist af heilbrigðisfyrirvöldum.</p> <p>Borgarhraun norðan Suðurstrandarvegur Verslunar- og þjónustusvæði við Suðurstrandaveg. Heimilt verður að reisa þjónustuhús, veitingasölu, gestastofu og húsnæði fyrir viðbragðsaðila allt að 1000 m². Byggingar geta verið á einni til tveim hæðum. Gera þarf ráð fyrir að mögulega þurfi að færa/ fjarlægja byggingar vegna hraunrennslis. Aðalbílastæði verður norðan við Suðurstrandarveg en heimilt er að hafa bílastæði sunnan við Suðurstrandarveg, aðkoma verður um „eldri Suðurstrandarveg“.</p> <p>Móaklettur sunnan Suðurstrandarvegur Bílastæði / þjónustuhús, m.a. fyrir salernisaðstöðu og aðstaða fyrir eftirlitsaðila. Gera þarf ráð fyrir að mögulega þurfi að færa/ fjarlægja byggingar vegna hraunrennslis. Ekki verður farið í uppbyggingu á mannvirkjum á svæðinu nema að hraun fari að þrengja að svæðinu við Borgarhraun. Heimild er til að nota svæðið strax undir bílastæði.</p>
Vp12	Kast	<5 ha	<p>Verslunar- og þjónustusvæði við Kast. Svæðið er á fjarsvæði vatnsverndar og skal hönnun og uppbygging taka mið af því. Heimilt verður að byggja gístaðstöðu fyrir allt að 120 manns í flokki II. Gisting getur verið í einni eða fleiri byggingum, heildarstærð allt að 2000 m². Byggingar geta verið á einni til tveim hæðum. Byggingar skulu hannaðar til að falla vel að landi og lita og efnisval skal vera samræmt.</p> <p>Heimild er innan svæðisins að bora eftir vatni m.a. til að sjá svæðinu fyrir neysluvatni. Tryggt skal að engin hættu sé á mengun grunnvatns af völdum uppbyggingar eða starfseminnar og framkvæmdir og/eða starfsemi sem ógnað geti öryggi vatnsöflunar er bönnuð. Í deiliskipulagi svæðisins skal gerð grein fyrir frágangi bílastæðis þannig að hættu á mengun af völdum olíu- eða eldsneytisleka frá farartækjum sé lágmörkuð. Gera skal grein fyrir umfangi starfseminnar í deiliskipulagi þ.m.t. fyrirkomulagi og útfærslu fráveitu og mengunarvarna með tilliti til staðsetningar svæðisins. Fyllstu varúðar skal gætt við allar framkvæmdir vegna vatnsverndar. Gera þarf grein fyrir öryggismálum í deiliskipulagi s.s. vegna mögulegra jarðhræringa.</p>

3.2.2 Afþreyingar- og ferðamannasvæði (kafli 2.2.8)

Í kafla um afþreyingar- og ferðamannasvæði bætist við eitt svæði í töflu 12, bls 23.

NR.	HEITI	STÆRÐ	LÝSING OG SÉRSKILMÁLAR
AF 5	Stóri Leirdalur	<3 ha	Bílastæði / þjónustuhús, m.a. fyrir salernisaðstöðu og aðstaða fyrir eftirlitsaðila. Gera þarf ráð fyrir að mögulega þurfi að færa/ fjarlægja byggingar. Heimild er innan svæðisins að bora eftir vatni m.a. til að sjá svæðinu fyrir neysluvatni. A.m.k. fyrst um sinn verður gert ráð fyrir salernum þar sem úrgangur er fluttur í viðurkennda losun, þurrsalernum eða -öðru sem fullnægir heilbrigðiskröfum, þar til möguleiki verður á vatnsöflun á svæðinu og gerð fullnægjandi hreinsivirkis.

3.2.3 Athafnasvæði (kafli 2.2.4)

Í kafla um veitur er eftirfarandi bætt við: Heimilt er að leggja sæstreng inn Hraunsvík og að athafnasvæði (AT6) ásamt því að leggja lagnir meðfram Suðurstrandavegi án frekari skilgreiningar í aðalskipulagi. Forðast skal að raska hrauni og öðrum jarðminjum eftir því sem kostur er.

Eftirfarandi línu er bætt við töflu um athafnasvæði í kafla 2.2.4 í greinargerð.

TAFLA 7. Athafnasvæði í Grindavík.

NR.	HEITI	STÆRÐ	LÝSING OG SÉRSKILMÁLAR
AT6	Hraunsvík	0,1 ha	Á svæðinu er heimilt að reisa aðstöðuhús og setja upp varaafsstöð vegna tengingar sæstrengs / ljósleiðara. Hámarksbyggingarmagn er 150 m ² . Sérstaka aðgæslu skal viðhafa vegna áhugaverðra jarðminja og forðast eins og kostur er að raska gabbróhnýðingum. Mannvirki skulu taka mið af umhverfi sínu er varðar efnis-, litaval og frágang.

3.2.4 Samgöngur (kafli 2.3.)

Í kafla um samgöngur er eftirfarandi bætt við : Við gerð deiliskipulags þarf að huga að öryggi gangandi vegfarenda sem þurfa að þvera Suðurstrandavegin frá bílastæði við Mókletta sem liggja sunnan við veginn. Þessi bílastæði verða ekki opin nema að stæðin norðan Suðurstrandarvegjar fyllist. Vegtengingar og öryggismál vegna umferðar verður unnin samráði við Vegagerðina sem er veghaldari Suðurstrandarvegjar.

Huga þarf sérstaklega að öryggi gesta og að spilla ekki nýju eldhrauni í Fagradal við gerð stíga, nema nauðsynlegt sé til að stýra umferð.

3.2.5 Náttúruvá (Kafli 2.5.2.)

Í kafla um náttúruvá er eftirfarandi bætt við: Gerð varnargarða til að stýra hraunrennsli vegna jarðhræringa getur verið hluti af viðbrögðum við bráðavá. Heimilt er að gera slíka garða en ekki er hægt að segja til um það hvar þeir munu koma. Staðsetning garða er ákveðin þegar að því kemur, í samráði við Almannavarnir.

4 UMHVERFISSKÝRSLA

Innan breytingarinnar eru framkvæmdir sem falla undir 1. viðauka laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021. Þar sem breytingin fellur undir 1. mgr. 36. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 og skal því fara með breytinguna eins og um gerð nýs aðalskipulags, sem fellur undir lög um umhverfismat framkvæmda og áætlana. Því fylgir breytingunni umhverfisskýrsla sem er þessi kafli greinargerðar.

Efnistaka vegna fyrirhugaðra framkvæmda skal vera frá viðurkenndum efnistökusvæðum en skammt frá svæðunum er að finna slík svæði.

TAFLA 1 Líkleg áhrif aðalskipulagsbreytingarinnar verður metin út frá eftirfarandi töflu.

UMHVERFISÞÁTTUR	MATSSPURNING	VIÐMIÐ
Ásýnd og landslag	Munu breytingin hafa áhrif á ásýnd svæða? Munu breytingin hafa sjónræn áhrif? Munu breytingin hafa áhrif á náttúrulegt landslag?	Landsskipulagsstefna Aðalskipulag Grindavíkur
Samfélag	Munu breytingin hafa áhrif á atvinnu í sveitarfélaginu?	Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna Reykjanes Geopark Landsskipulagsstefna Aðalskipulag Grindavíkur
Menningarminjar	Hefur stefnan áhrif á fornminjar?	Aðalskipulag Grindavíkur
Heilsa og öryggi	Öryggi ferðamanna?	Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna Landsskipulagsstefna Aðalskipulag Grindavíkur
Landnotkun og náttúra	Rýrir stefnan nýtingarmöguleika og gildi svæðisins? Mun breytingin hafa áhrif á náttúru á svæðinu s.s. hraun og mosa?	Landsskipulagsstefna Aðalskipulag Grindavíkur
Vatn	Mun breytingin hafa áhrif á vatnsból?	Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna Landsskipulagsstefna Aðalskipulag Grindavíkur

4.1 Fagradalsfjall

Vegna mikillar umferðar um svæðið og að gosstöðvum hefur svæðinu verið raskað talsvert með varnargörðum, nýjum gönguleiðum, slóðum og vegum, og umferða ferðamanna sem sækja svæðið. Í mörgum tilfellum hafa eldri slóðar þó verið nýttir til að takmarka rask eins og hægt er.

Í skipulagsvinnunni var horft til nokkurra kosta fyrir val á staðsetningum fyrir VP11 og VP12. Við ákvörðun um legu vega og stíga voru ekki eiginlegir valkostir en lega þeirra þó vel ígrunduð, sérstaklega varðandi öryggi og hraunflæðisspár.

Þar sem að eldgosið í Geldingadölum var stöðugt í vöktun og stöðugt var verið að uppfæra gögn eins og hraunrennisspár hafa valkostir komið og farið eftir uppfærslu á hraunrennisspám. Því þarf að hafa í huga að valkostagreiningin fyrir þessar staðsetningar hafa að mestu snúist um að horfa til svæða þar sem öryggi er tryggt og að hraun geti ekki runnið í mikilli nálægð eða yfir vegi og stíga.

Staðsetningarnar sem hér eru settar fram í þessari breytingu eru valdar með tilliti til hraunrennisslíkana. Þau gögn hafa ekki verið gerð opinber þar sem á þessum tímapunkti er óvissa um

langtíma spár og krefjast þessi gögn mikilla skýringa á forsendum og einnig eru ákveðnar takmarkanir á þessum líkönum sem sérfræðingar eru að túlka hverju sinni.

4.1.1 VP12

Fyrir VP12 eru þrjú valkostir, núllkostur (gildandi skipulag), valinn kostur sem er staðsetning við Kast og síðan að staðsetja svæðið innan Nátthagakrika.

TAFLA 2 Yfirlit yfir helstu umhverfisáhrif af valkostum fyrir VP12

UMHVERFISPÁTTUR	NÚLLKOSTUR	KAST	NÁTTHAGAKRIKI
Ásýnd og landslag	Óveruleg	Neikvæð	Neikvætt
Samfélag	Óveruleg	Jákvæð	Jákvæð
Menningarminjar	Óveruleg	Óveruleg/neikvæð	Óveruleg
Heilsa og öryggi	Neikvæð	Óveruleg	Óveruleg
Landnotkun og náttúra	Jákvæð	Neikvæð	Neikvæð
Vatn	Óveruleg	Óveruleg	Óveruleg

Núllkostur – gildandi skipulag

Sá valkostur að gera ekki neitt getur haft jákvæð umhverfisáhrif. Engin uppbygging þýðir enga röskun á nærliggjandi umhverfi. Umhverfisáhrifa gæti gætt á svæðinu vegna göngufólks sem sækir svæðið og leggur leið sína á svæði sem ekki eru merkt eða skilgreind sem göngusvæði.

Kast

Staðsetningin er í jaðri eldhrauns á nútíma. Horft var til þess að staðsetningin raskaði eldhrauni á nútíma sem minnst skv. 61. gr. náttúruverndarlaga. Ávallt verða áhrif á landslag og ásýnd þegar að mannvirki eru sett inn í landslag þar sem engin mannvirki eru fyrir. Skilmálar hafa verið settir um hæðir, byggingarmagn og að byggingar skuli falla að landi. Umhverfisáhrif eru því talin neikvæð á landslag og ásýnd en skilmálar og hönnun geta dregið verulega úr áhrifum. Huga þarf sérstaklega að mengunarvörnum vegna vatnsverndar á svæðinu. Skilmálar hafa verið settir um að vinna þurfi náði með heilbrigðiseftirliti á svæðinu. Áhrif af veglagningu að svæðinu mun gæta og hefur það neikvæð áhrif á hraun en áhrifin verða minni þar sem vegstæðið mun á rúmlega eins kílómetra kafla liggja eftir gamalli þjóðleið, Umhverfisstofnun hefur bent á þann kost til að lágmarka rask. Þjóðleiðin er skilgreind í aðalskipulagi og er nú þegar er akfær slóði eftir leiðinni, hluti leiðarinnar er að líkindum ekki þjóðleið þar sem hún liggur í afar beinni línu þvert yfir hraunið. Áhrif á vatnsból er metið óverulegt og gengið út frá því að allar kröfur um frágang séu skv. reglugerð og leiðbeiningum Umhverfisstofnunar.

Nátthagakriki

Þegar að skipulagsvinnan hófst var til umræðu að setja VP12 inn með Nátthagakrika, eins og fram kom í skipulags- og matslýsingu. Sú staðsetning var valin þar sem aðgengi er gott og þegar hefur verið mótaður stígur sem er að mestu akfær alla leið upp að Selskála (þar sem gönguleið B er). Umhverfisáhrifin af þessar staðsetningu eru að mestu bundin við ásýnd og raski þar sem mannvirki

myndi verða. Þessi staðsetning er hins vegar ekki talin ákjósanleg ef horft er til hraunsrennislíkana þar sem möguleikar eru á að hraun gæti runnið inn í Nátthagakrika. Af öryggisástæðum er þessi kostur ekki talin hafa jákvæð áhrif á öryggi þeirra sem kæmu til með að sækja svæðið. Svæðið er utan skilgreinds fjarsvæðis vatnsverndar en það er Kast ekki.

4.1.2 VP11

Fyrir VP11 var horft til núllkost og svo valins kost sem er svæði innan Borgarhrauns og þekktist í dag sem þjónustustaður göngufólks sem sækir gosstöðvarnar.

UMHVERFISÞÁTTUR	NÚLLKOSTUR	BORGARHRAUN
Ásýnd og landslag	Óveruleg/Neikvætt	Neikvætt
Samfélag	Neikvætt	Jákvætt
Menningarminjar	Óveruleg	Óveruleg
Heilsa og öryggi	Neikvæð	Jákvæð
Landnotkun og náttúra	Neikvæð	Jákvæð

Núllkostur – gildandi skipulag

Það að byggja ekki upp þjónustu á svæðinu getur haft töluvert neikvæð umhverfisáhrif í för með sér. Svæðið var einn fjölsóttasti ferðamannastaðurinn á landinu á meðan gaus. Tölur af mælaborði ferðaþjónustunnar sem Ferðamálastofa heldur utan um segja að frá upphafi hafi um 360.000 ferðamenn sótt gosstöðvarnar. Þann 18 ágúst 2021 fóru 1.455 ferðamenn að gosstöðvunum og þann 17 nóvember fóru 241 þó svo að gosið sé í dvala¹. Það liggur því í augum uppi að ef ekki verði ráðist í uppbyggingu innviða á svæðinu að umhverfisáhrifin verði neikvæð á alla umhverfisþætti. Einna helst verða áhrifin neikvæð á náttúru og öryggi. Svæðið hefur þegar í dag orðið fyrir skemmdum á mosa og gróðri sem þrífst á svæðinu.

Borgarhraun

Valinn kostur er staðsettur þar sem í dag er nú þegar búið að setja færanleg mannvirki og er þar aðstaða fyrir viðbragðsaðila og var þetta upphafa göngunnar þegar að gengið var gönguleið A og B.

Þessi staðsetning hefur reynst vel og nú þegar hefur orðið nokkuð rask á svæðinu. Svæðið liggur vel við Suðurstrandarvegi og mun í framtíðinni liggja vel við misjafnar gönguleiðir að gossvæðinu. Ávallt verða áhrif á landslag og ásýnd þegar mannvirki eru sett inn í landslag þar sem engin mannvirki eru fyrir. Skilmálar hafa verið settir um hæðir, byggingarmagn og að byggingar skuli falla að landi. Umhverfisáhrif eru því talin neikvæð á landslag og ásýnd en skilmálar og hönnun geta dregið verulega úr áhrifum. Hinsvegar eru áhrifin minni en t.d. fyrir VP12 þar sem að nú þegar hafa verið mannvirki á svæðinu eins og kemur fram hér ofar. Áhrif á samfélag og heilsu og öryggi eru talin jákvæð þar sem að uppbyggingin mun hýsa upplýsingamiðstöð, salerni o.fl. þar sem miðlað verður upplýsingum og svæðisins gætt bæði hvað varðar öryggi ferðamanna en ekki síður til að tryggja góða umgengni á svæðinu til framtíðar.

¹ <https://www.maelaborðferdathjonustunnar.is/is/gosslod-geldingadalir>

Niðurstaða

Vegna liðinna jarðelda og jarðmyndanna tengdum þeim mikil umferð verði inn á svæðið. Umhverfisáhrif framkvæmdanna eru því jákvæð þar sem uppbygging innviða innan svæðisins stýrir umferð um það og kemur í veg fyrir slóðamyndun og skemmdir vegna ágangs ferðamanna. Sumar þær leiðir sem settar eru inn í aðalskipulagið með breytingu þessari hafa nú þegar myndast, leiðirnar liggja á góða útsýnisstaði yfir eldsumbrotasvæðið og því talið að þessi uppbygging muni geta þjónað vel þeim kröfum ferðamanna sem um svæðið fara og halda um raski um leið í lágmarki.

4.2 Hraunsvík

Með breytingunni er verið að setja skilmála um mannvirkjabelti meðfram Suðurstrandavegi til að lágmarka rask á óröskuðu svæði. Mögulegt er þó að rask við veglínuna breikki frá því sem nú er en ætti það ekki að hafa veruleg neikvæð áhrif á umhverfið umfram það sem nú þegar er orðið með veglagningu. Athafnasvæðið og aðkoma sæstrengs hefur neikvæð áhrif á fágætt hraun, pikrít hraun, og einnig á gabbróhnyðlinga en Hraunsvík er einn þekktasti fundarstaður þeirra á Íslandi. Framkvæmd mun að einhverju leyti raska nútímahraunum, sem njóta verndar skv. náttúruverndarlögum. Miðað við umfang nútímahrauns innan sveitarfélags eru áhrif staðbundin og taka hlutfallslega yfir lítið svæði. Grindavíkurbær er meðvitaður um verndun nútímahrauna og að halda skuli öllu jarðraski í lágmarki og vanda frágang raskaðra svæða.

Áhrif á þekktar minjar eru engar en ef fram koma áður óþekktar fornleifar á framkvæmdartíma skal þegar hafa sambandi við Minjastofnun Íslands, sbr. 24. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012.

5 MÁLSMEÐFERÐ OG UMSAGNARAÐILAR

Aðalskipulagsbreytingin er unnin skv. skipulagslögum nr. 123/2010.

5.1 Skipulags og matslýsing

Skipulagslýsing var kynnt vorið 2021. Umsagnir bárust frá Heilbrigðiseftirliti Suðurnesja, Minjastofnun, Náttúrufræðistofnun Íslands, Skipulagsstofnun, Slökkviliði Grindavíkur, Svæðisskipulagsnefnd Suðurnesja, Umhverfisstofnun, Veðurstofu Íslands, sveitarfélaginu Ölfuss, Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra, Atvinnu- og nýsköpunarráðuneytinu og Hafnafjarðabæ.

Við vinnslu aðalskipulagsbreytingarinnar hefur verið tekið tillit til umsagna eftir því sem við á.

5.2 Umsagnaraðilar aðalskipulagsbreytingar

Breytingin hefur verið kynnt með auglýsingu í blöðum/dreifiritum og á vefsíðu sveitarfélagsins. Þegar tillagan var auglýst var hún send eftirtöldum aðilum til umsagnar á auglýsingartíma:

- Umhverfisstofnun
- Náttúrufræðistofnun Íslands
- Minjastofnun Íslands
- Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið
- Heilbrigðiseftirlit Suðurnesja
- Svæðisskipulagsnefnd Suðurnesja
- Aðliggjandi sveitarfélög
- Vegagerðin
- Veðurstofan
- Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra
- Reykjanes Jarðvangur
- Landeigendur

Umsagnir bárust frá Heilbrigðiseftirliti Suðurnesja, Náttúrufræðistofnun Íslands, Svæðisskipulagsnefnd Suðurnesja, Umhverfisstofnun, Vegagerðinni, Veðurstofu Íslands og Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytinu. Athugasemdir bárust frá Brimfaxa, landeigendafélagi Hrauns, Samtökum ferðaþjónustunnar, Fjór hjólaævintýri og ábúendum Hrauns. Í kjölfar auglýsingar og til að bregðast við umsögnum voru gerðar breytingar á flokkun stíga á svæðinu; útivistarstígum fækkað verulega og reiðstígur settur aftur inn, umfjöllun um verndarsvæði leiðrétt og sett inn almenn heimild til að reisa varnargarða vegna hraunrennslis við bráðavá.